

Vrijednost zahvalnosti nakon dobrog djela (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

29. ramazan 1441. po Hidžri / 22. maj 2020.

Hvala Allahu, Čijom se dobrotom smjenjuju odabrana vremena. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i Koji upućuje koga hoće na korištenje ukazanih prilika, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je upozorio ljude na opasnost slijeđenja puta grijeha, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas i na njegovu porodicu i ashabe, koji su postigli najveće stepene u činjenju dobra. Oporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Prošao je mjesec ramazan, za koji je Allah rekao da traje određen broj dana. Prošao je brzo kao treptaj oka i kao odsjaj munje. Prije nego što je došao, duše su ga s čežnjom iščekivale, a evo već danas nagovještava svoj odlazak i oproštaj s nama. Nije čudo što su osjećaji pomiješani i što su emocije uzburkane, ali čak i u ovom trenutku naviranja emocija, uviđamo Allahovu dobrotu prema nama, jer nam je omogućio da dočekamo još jedan ramazan i pomogao nas da ga ispostimo i njegove noći provedemo u ibadetu. On je Plemeniti Darovatelj. Uzvišeni kaže: "Oni ti prebacuju što su primili islam. Reci: 'Ne prebacujte mi što ste islam primili; naprotiv, Allah je vama milost podario time što vas je u pravu vjeru uputio, ako iskreno govorite.'" (El-Hudžurat, 17)

To je stanje onih koji hode ka Allahu, koji, s dobokim poštovanjem, učtivošću i poniznošću, pripisuju blagodati njihovom pravom vlasniku: "Ovo je blagodat Gospodara moga" (En-Neml, 40).

Ovo je najbolji način upotpunjavanja dobrog djela i uzvratanja na plemenitost. Njemu neka je hvala i na ovome i na onome svijetu! Samo On sudi i Njemu ćete se vratiti. Slavljeni Allah stvarni je davalac blagodati i sve što je lijepo On daruje Svojim

stvorenjima. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Kada god Allah Svom robu podari neku blagodat pa se on zahvali na njoj riječima: ‘Elhamdulillah! – Hvala Allahu!’, to što ga je Allah nadahnuo da Mu zahvali bolje mu je od one blagodati koju mu je dao.” (hasen)

Stanovnici Dženneta će, nakon što ostvare svoju najveću želju – postignu Allahovo zadovoljstvo, i uđu u Džennet, zahvaliti Allahu iz dubine svojih duša, i zahvalom će “opečatiti” sve svoje dove i dobra djala koja su činili na ovom svijetu. Uzvišeni kaže: “‘Hvaljen neka je Allah’, govorit će, ‘koji je od nas tugu odstranio – Gospodar naš, zaista, mnogo prašta i blagodaran je – Koji nam je, od dobrote Svoje, vječno boravište darovao, gdje nas umor neće doticati i u kome nas klonulost neće snalaziti.’” (Fatir, 33–34)

Požurivanje sa zahvalnošću Allahu i priznanjem Njegovih blagodati, nakon upotpunjenja ovog blagoslovljenog mjeseca, put je islama i preporuka Kur’ana. Uzvišeni kaže: “... da određeni broj dana ispunite, i da Allaha veličate zato što vam je ukazao na Pravi put, i da zahvalni budete.” (El-Bekara, 185) Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Postać ima dvije radosti: radost prilikom iftara i radost prilikom susreta sa svojim Gospodarom.” Čovjekovo iskazivanje zahvalnosti na kraju ramazana pokazatelj je lijepog mišljenja o Allahu i nade u Njegovu milost, da će primiti njegovu pokornost i oprostiti mu propuste i manjkavosti u djelima, nemarnost i neustrajnost, neznanje u izvršavanju propisa, kao što se navodi u hadisu: “Ja ću Svome robu dati ono što misli o Meni.”

Pored lijepog mišljenja o Allahu, potrebno je što više upućivati Mu dovu da primi naša djela, iz učtivosti prema Njemu, i potvrđujući tako svoje lijepo mišljenje i iskrenu nadu u ono što je kod Njega.

Suštinu zahvalnosti Allahu po završetku ramazana čini ustrajnost u činjenju dobra i pokornosti Gospodaru, i žudnja za Njegovim zadovoljstvom. Uzvišeni kaže: “‘Trudite se i budite zahvalni, o čeljadi Davudova! A malo je zahvalnih među robovima Mojim.’” (Saba, 13) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stajao je u namazu sve dok mu ne bi otekla stopala, pa mu je rečeno: “Allah ti je oprostio prošle i buduće

grijehe, zašto tako postupaš?”, a njegov odgovor bio je: “A zar da ne budem zahvalan rob?”

Musliman čije je srce Allah prosvijetlio u ramazanu, i čiji se iman povećao, i koji se napojio s njegovog izvora, i koji je njegove noći proveo u namazu i ispostio njegove dane, ostaje i nakon ramazana privržen vrijednostima i dobrotama na koje je navikao i u kojima je uživao u ramazanu, postu, namazu i pokornosti Allahu. Ko jednom okusi slast Allahove blizine i slast imana u ramazanu, i čije srce jednom osjeti smirenost i zadovoljstvo, nikada više neće ispustiti tu blagodat, i ostat će vezanog srca za svoga Gospodara, težit će Njegovoj blizini i nastojat će uvijek biti na Njegovoj strani.

Kada prođe mjesec ramazan, vrijeme činjenja dobra se nastavlja, a dobrote Milostivog ne mogu se izbrojati niti ograničiti. To vrijeme razlikuje se u količini i nagradi. Svaki dan, čiji zrak udišeš, smatra se odabranim vremenom i darovanom prilikom, koju će svaki pametan čovjek nastojati iskoristiti, i kojoj se raduje svaki vjernik koji predano hodi ka svome Gospodaru. Uzvišeni kaže: “Molitvu obavljaj i nastoj da se Gospodaru svome približiš!” (El-Alek, 19) Svaki sabah čija zora zarudi prostrano je polje za tehlil (riječi la ilahe illallah), tahmid (riječi elhamdulillah), tekbir (riječi Allahu ekber) i istigfar (traženje oprost), i svaka noć koja te pokrije svojim zastorima, vrijeme je i prilika, koju koriste i čiju vrijednost cijene Allahu odani, oni čiji “bokovi se postelja lišavaju i oni se Gospodaru svome iz straha i želje klanjaju, a dio onog što im Mi dajemo udjeljuju” (Es-Sedžda, 6). Samo oni koji znaju značenje i vrijednost života sposobni su organizovati i pretvoriti sve svoje vrijeme u “odabrano” vrijeme, i angažovati se na različitim poljima, u širenju korisnog znanja, pomaganju potrebnih, ugošćavanju gostiju, brizi o jetimima, unapređenju zajednice, izgradnji džamija, dijeljenju korisnih savjeta ljudima, finansiranju halki Kur’ana, učestvovanju u dobrotvornim akcijama, razvoju domovine i jačanju islamskog ummeta. Uzvišeni kaže: “A onaj ko želi onaj svijet i trudi se da ga zasluži, a vjernik je, trud će mu hvale vrijedan biti.” (El-Isra, 19)

O vjernici, musliman može biti iskušán vlastitom bolešću ili bolešću nekog od svojih najbližih, pa ako zahvali Allahu, i bude se nadao Njegovoj nagradi, i bude čvrsto vjerovao u Njegovu odredbu i sudbinu, Allah će uvećati njegovu nagradu, dat će mu bolje od onoga čime ga je iskušao i upisat će mu Svoju milost, oprost i uputu.

Uzvišeni kaže: “Mi ćemo vas dovoditi u iskušenje malo sa strahom i gladovanjem, i time što ćete gubiti imanja i živote, i ljetine. A ti obraduj izdržljive, one koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: ‘Mi smo Allahovi i mi ćemo se Njemu vratiti!’ Njih čeka oprost od Gospodara njihova i milost; oni su na Pravome putu!” (El-Bekara, 155–157)

Ove ajete možemo posmatrati u kontekstu aktualne pandemije, koja je dovela do ogromnih promjena i pomjeranja u svijetu, zahvatila svaki kutak Zemlje i unijela strah u srca i duše. Svijet su obišli potresni snimci povaljanih tijela (na ulici i u bolnicama), i naglog širenja virusa.

U ovoj teškoj i gotovo beznadežnoj situaciji još jednom smo svjedočili veličinu Allahove dobrotivosti i milosrđa, natkrilili su nas oblaci Njegove milosti, spašeni smo od opake bolesti i od islamskog ummeta otklonjena je velika nevolja.

Pandemija nije ostavila iza sebe značajnije posljedice i njeno prevazilaženje, Allahovom dobrotom, neće biti teško, a to je, uistinu, velika pobjeda, koja će dolazeće bajramske dane učiniti najljepšim i najradosnijim danima.

Nova odjeća, na ovaj blagdan, bit će odjeća bogobožnosti i zdravlja, raskošna kočija bit će sigurnost, užitak i komocija bit će udisanje zraka očišćenog od bolesti, a neizmijerna će biti radost susret sa porodicom, rodbinom i komšijama, kada čuješ i vidiš da su svi oni živi i zdravi i da uživaju u Allahovim blagodatima. Ima li većeg dobra za poželjeti?

Putujte svijetom i pogledajte stanje drugih naroda, kako biste znali cijiniti ljepotu svoga stanja, veličinu Allahove blagodati i Njegove blagosti. Kako je samo uzvišen naš Bog, i kako je samo milostiv naš Stvoritelj! Svijest o blagodatima i zahvaljivanje na njima jezikom i srcem, uzrok je povećanja Allahove milosti i dobrote. Uzvišeni

kaže: “Allah je dobar prema robovima Svojim” (Eš-Šura, 19); “Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten.” (El-Mulk, 14)

Musliman svoj ramazanski post i ibadete završava zahvalom Allahu, radostan što je ispunio svoju obavezu i zadovoljan Allahovim blagodatima i dobrom. Izdvajanjem zekatul-fitra on čisti svoj post od ružnog i beskorisnog govora, i unosi radost u domove siromašnih.

Zekatul-fitr je obaveza svakog muslimana, za njega i za sve članove njegove porodice, i iznosi jedan sâ (četiri pregršti) hrane (imovina u vrijednosti jednodnevne ishrane čovjeka). Abdullah ibn Omer, radijallahu anhumā, rekao je: “*Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je svakom slobodnom muslimanu i robu, muškarcu i ženi, odraslom i malom, da na ime sadekatul-fitra dadne jedan sâ datula ili sâ ječma, i naredio je da se podijeli prije odlaska ljudi na bajram-namaz.*”

*Dozvoljeno je to učiniti i dan ili dva dana ranije, na osnovu predaje od Abdullaha ibn Omera, radijallahu anhumā, u kojoj se navodi da su oni zekatul-fitr davali dan ili dva dana prije završetka ramazana.*¹

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

¹ Prema hanefijskom mezhebu može se davati tokom cijelog ramazana a preporučeno je prije bajram (op. red.)

